

Levenscyclus Gentiaanblauwtje

Het gentiaanblauwtje heeft als vlinder maar een kort leven. Hij vliegt in de periode van begin juli tot eind augustus en leeft hooguit drie tot vier weken. In deze korte periode zet de vlinder eitjes af op de bloemknoppen van de klokjesgentiaan.

De eitjes komen na een dag of tien uit en de rupsen vreten zich de bloemknop binnen en eten daar van het vruchtbeginsel. Na een paar dagen vreet de rups zich weer naar buiten en laat zich op de grond vallen. Hier wacht de rups tot er een bepaalde miersoort, de knooppmier, voorbijkomt. Omdat de rups een mierenlarve kan imiteren en een zoetige vloeistof afscheidt waar de mieren dol op zijn wordt hij door de mieren meegenomen naar het nest. Hier wordt de rups gevoed door de mieren in ruil voor de zoetige vloeistof. Op een gegeven moment verpopt de rups in het nest en begin juli van het volgende jaar ontpopt de vlinder. Pas op dat moment wordt de vlinder als indringer beschouwd en moet de vlinder maken dat hij weg komt.

Om te kunnen voortplanten heeft de vlinder een aantal zaken nodig. Naast een partner voor de bevruchting, de klokjesgentiaan om de eitjes af te zetten is er de knooppmier die de rups verzorgt en onderdak biedt. Als één van deze schakels wegvalt dan betekent dit het einde van de vlinder. Omdat de populaties steeds kleiner worden is de kans op paren met een "familielid" steeds groter waardoor de kans op inteelt bestaat. Inteelt betekent meestal verzwakking van de soort waar uitsterven meestal een logisch gevolg van is. Omdat het

gentiaanblauwtje geen echte vlieger is zal hij een populatie die meer dan twee kilometer verder leeft zelden of nooit bereiken. Meestal komt een gentiaanblauwtje niet verder dan twee tot driehonderd meter van de plaats waar hij uit de pop kwam. De volgende schakel is de klokjesgentiaan. Dit is een bloem die het moet hebben van een natte voedselarme bodem. In het verleden groeide de klokjesgentiaan overal in de beekdalen en op de natte heideterreinen.

Omdat de heideterreinen niet of nauwelijks meer begraasd worden, wordt de bodem te rijk aan voedingsstoffen waardoor andere planten de concurrentiestrijd om de groeiplaats winnen, de zogenaamde vergrassing van de heide. Waar vroeger met de hand geplagd werd en daarmee de voedingsstoffen afgevoerd werden, blijven deze nu op het terrein. Als er nu wordt geplagd dan gebeurt het meestal grootschalig waardoor alle aanwezige klokjesgentianen verwijderd worden en het vele jaren duurt voor ze het gebied opnieuw gekoloniseerd hebben. Dit plaggen op grote schaal heeft ook gevolgen voor de knooppier. Bijna alle nesten in het gebied worden verwijderd en afgevoerd met de heideplaggen. Het kan tot twintig jaar duren voor de mieren weer het niveau bereikt hebben van voor het plaggen.

Ook is de vernatting van natuurterreinen een probleem voor de mieren. Omdat de nesten waar de rupsen van het gentiaanblauwtje in verzorgd worden altijd op natte delen van het terrein liggen is een verhoging van de grondwaterspiegel funest voor deze nesten. De nesten stromen onder en de in het nest aanwezige mieren en rupsen komen om door verdrinking. Omdat de natuur vele jaren last heeft gehad van verdroging worden de laatste jaren -daar waar het mogelijk is- de grondwaterstanden verhoogd, goed voor de meeste andere natuur maar slecht voor mieren en andere in grond levende wezens.